

"WE INTEND TO BURY  
NO ONE AND WE DO  
NOT INTEND TO BE  
BURIED."

Lyndon B. Johnson

# СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК



# СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY

## The Ukrainian Weekly Section

Address:  
The Ukrainian Weekly  
81-83 Grand Street  
Jersey City 3, N. J.  
Tel. Henderson 4-0237  
New York's Telephone:  
BARclay 7-4125  
Ukrainian National Ass'n  
Tel Henderson 5-8740

FKR LXXI 4. 222 SECTION TWO 15 ЦЕНТИМ — 15 CENTS СВОБОДА, THE UKRAINIAN WEEKLY, SATURDAY, NOVEMBER 28, 1964 No. 222 VOL. LXXI

### METROPOLITAN SENYSHYN'S INTERVIEW ON ITALIAN RADIO TRANSMITTED TO UKRAINE

ROME, Italy — The Italian Government short wave radio recently transmitted to Ukraine an interview with the Most Rev. Archbishop Ambrose Senyshyn, Metropolitan for Ukrainian Catholics in the United States, who was in Rome attending the Ecumenical Council, reports the Ukrainian Catholic daily America.

The Metropolitan opened the interview with a brief history of the Ukrainian Catholic Church in the United States, which dates back to 1870. He emphasized the determination and zeal of the early pioneers to maintain their religious and national traditions. With the support of the Holy See, the Ukrainian Catholic Church became an important factor in the Ukrainian American life. The Ukrainian Catholics are organized today in the Archeparchy of Philadelphia and the two Eparchies of Stamford and Chicago. The Philadelphia Archeparchy has 98 parishes and 7 missions with 150 priests. Two monastic orders for men and four for women are also active in the Archeparchy. New priests are educated in the Seminary in Washington. The Order of St. Francis has its own seminary. The Sisters of St. Basil conduct a high school and a college in Philadelphia. The Archeparchy has 20 parochial schools and 146 evening and Saturday schools. The Basilian Sisters maintain two orphanages, and the Sisters Servants of God conduct a Home for the Aged.

The Metropolitan further stated in the interview that the Archeparchy of Philadelphia has 182,331 faithful and over 9,500 pupils in parochial schools. In Philadelphia a new \$3,000,000 Cathedral is being built, stated the Archbishop.

The Stamford Eparchy with the Most Rev. Joseph Schmondiuk as its spiritual leader, has 53 parishes and 2 missions, with 107 priests. Two monastic orders for men and four for women are active in this Eparchy. It supports a minor seminary and a college. Two high schools, one in Stamford are in existence. The Stamford Eparchy has 8 parochial schools and 85 evening and parochial schools. The Sisters Servants of God conduct the Sloatsburg Home for the Aged. Almost 5,000 pupils attend the parochial schools in the Eparchy, which has over 87,600 faithful.

The Eparchy of St. Nicholas in Chicago, with Most Rev. Jaroslav Gabro as spiritual leader, was created in 1961. It has 32 parishes and 4 missions with 42 priests. One monastic order for men and two for women are active in the Eparchy. It has four parochial schools, one high school and 34 Saturday schools. Close to 3,500 pupils are attending these schools. The Eparchy of St. Nicholas has over 29,600 faithful.

The Metropolitan also outlined the role of the Ukrainian Catholic Church in the Ukrainian American community, and expressed hope that religious and national life will be revived in Ukraine after the disintegration of the godless Communist regime.

The interview, given in the Ukrainian language, was conducted by Dr. Vasyl Fedorovich, director of the Ukrainian section of the official Italian government radio network in Rome.

### SHEVCHENKO SCIENTIFIC SOCIETY TO HOLD ITS TRIENNIAL MEETING TODAY

NEW YORK, N.Y. (Special). — The Shevchenko Scientific Society will hold its 6th triennial meeting today, November 28, 1964, in its own home at 302 West 13th Street, New York City. The society had renewed its activities in Germany eighteen years ago under the direction of Prof. Ivan Rakovsky, then president of the society, and many of its members, who found themselves in exile in West Germany.

The agenda of the congress includes the election of a presiding officer, reports of the outgoing officers, election of a new board of officers, amendments to the by-laws, as well as other matters connected with policies and operations of the Shevchenko Scientific Society.

At the conclusion of the meeting an official ceremony marking the termination of the Shevchenko year will be held at the Ukrainian Institute of America, during which Prof. Roman Smal-Stocki of Marquette University and Dr. Luka Luciw will deliver the principal addresses. Prof. Vasyl Lev and Dr. Vasyl Steciuk will give the introductory and concluding remarks, respectively.

### American and Canadian Visitors Meet with Ukrainian Group in Paris

PARIS, November 16. — Life and progress of Ukrainians in the United States and Canada were described to Ukrainian leaders in Paris by two visiting guests from the United States and Canada who met in the French capital over the last weekend. They were Dr. Joseph Slogan, member of the Canadian Parliament from Winnipeg who came with the Canadian delegation to attend a conference of NATO parliamentarians and Walter Dushnyk, editor of the UCCA publications who was returning from his assignment as correspondent at the Ecumenical Council in Rome to New York and made a stop in Paris.

The impromptu meeting was called by the Ukrainian Academic Society of Paris headed by Aristide Wirsta, who also introduced the guests to the group of Ukrainian leaders gathered at the Royal Monceau Hotel in Paris.

Mr. Dushnyk spoke briefly on the third session of the Ecumenical Council and outlined the major issues discussed during this year's gathering of the Catholic prelates from the entire world. He also touched on the participation of the Ukrainian Catholic bishops and their statements and activities during the session.

Subsequently, the UCCA editor described briefly the life and progress of the Ukrainians in the United States tracing the beginning of the Ukrainian emigration to the present status, and outlining some of the most remarkable achievements, such as the erection of the Shevchenko monument, publication of the Ukrainian encyclopedia in English, expansion of Ukrainian churches and national fraternal benefit associations, and the political activities of the Ukrainian Congress Committee of America.

Dr. Slogan spoke about the origin, progress and development of the Ukrainian immigration in Canada. He also described his participation in the conference of NATO parliamentarians in Paris.

A lively discussion developed after the American and Canadian guests concluded their remarks, centering on such vital points as the Shevchenko monument movement, the forthcoming congress for a free Ukraine, the role and mission of the Ukrainian cultural and scientific institutions in America and Canada, and the like. The French hosts complained on the lack of constant liaison between Ukrainians in North America and those in France. They said that there are some 35,000 Ukrainians in France, and their interest in the Ukrainian national, cultural and political life in North America is great and should be maintained by mutual contact and cooperation.

### UKRAINIAN AMERICAN VETERANS NEWS

By WALTER KLAWSNIK

PHILADELPHIA, Pa. — On Saturday, November 14, 1964 the National Executive Board of the Ukrainian American Veterans held its third monthly meeting at the Ukrainian League of Nicetown in Philadelphia, Pa., which is also Post No. 5 Headquarters.

Commander Stephen Shegda's report highlighted the prior two meetings; the first post-vacation monthly meeting was held on Saturday, September 19, 1964 at the Ukrainian Institute of America, 2 East 79th Street, New York City. Host was Post No. 7 Commander Nicholas Redchuk. The second monthly meeting was held on Saturday, October 17, 1964 at the Post No. 16 Headquarters, Ukrainian Hall, 391 Second Street, Troy, New York. Post Commander Victor Cotch welcomed the Executive Board and participated at the meeting. Mr. Shegda stressed the need for unity and cooperation between posts and among all Ukrainian American veterans.

Welfare Officer, Anthony Kutcher reported on the grants

### JERSEY CITY UKRAINIANS MARK NEW JERSEY TRICENTENARY

MAYOR WHELAN, COUNCILMEN ATTEND PROGRAM

Jersey City, N. J. — An overflowing crowd of local Ukrainian American citizens filled to capacity the spacious hall of the Ukrainian Community Center here to take part in a festive program marking the 300th anniversary of the State of New Jersey.

Leading the parade of many distinguished guests in attendance was the Hon. Thomas J. Whelan, Mayor of Jersey City, who was joined by Councilmen Thomas Flaherty, John Kijewski, Mrs. Evelyn Hollander, Anthony Altomonte, James Rockford, Thomas Moresca, Joseph Connors, Commissioner Joseph Murray, Michael Warchol, recently appointed member of the Jersey City Board of Adjustment, and Leonard H. Miller, chairman of the Jersey City Tricentenary Committee.

The program was sponsored by the J.C. Ukrainian American Tricentenary Committee headed by the Very Rev. Anthony Borsa, pastor of the SS. Peter and Paul Ukrainian Catholic Church, who served as honorary chairman. Mr. Volodymyr Bilyk, chairman, and Mr. John Berwecky, assistant chairman. Acting as Master of Ceremonies was Mr. Joseph Lesawyer, Supreme President of the Ukrainian National Association, the largest and oldest Ukrainian benefit society which has many historic ties with the State of New Jersey and whose main offices are located in Jersey City.

The colorful program, which featured Ukrainian folk dancing, music and recitations, was staged by the pupils of the SS. Peter and Paul Ukrainian Cath-

### SUMA HOLDS TENTH CONGRESS IN NEW YORK CITY

NEW YORK, N.Y. (Special).

—On Saturday and Sunday, November 21 and 22, 1964 the 10th Congress of the Ukrainian Youth Association of America (SUMA) was held in the home of the Ukrainian Liberation Front organizations in New York City, at which Lev Futala, former officer in the Ukrainian Insurgent Army (UPA) and a well-known leader in Ukrainian American life, was elected president. The two-day gathering of this widely-known and active youth organization in this country was conducted by a presidium headed by George Burlaka, also a former officer of the UPA.

Detailed reports on the activities and operations during the past year were presented by the outgoing officers of SUMA: Michael Furda, president; Y. Gavur, secretary; H. Cebry, organizational chairman; Eugene Hanovsky, youth department chairman; I. Kobasa, press and information chairman; Y. Humeniuk, financial chairman; M. Semanyshyn, administration chairman, and others.

According to these reports the SUMA has a total of 4,672 members throughout the United States; it maintains 4 educational summer camps, 45 youth branches and 400 counselors. Among the 45 SUMA branches 11 have their own homes, and 27 of them have Ukrainian libraries; there are 100 independent group-circles, devoted to various activities and pursuits. More than 65 percent of the SUMA membership are taking instruction in the Ukrainian language, according to the reports.

The SUMA organization conducts its activities under the slogan of "God and Country" and cooperates with all other youth organizations, especially in the over-all front against Communist Russia, oppressor of Ukraine and all other captive nations behind the Iron Curtain.

Among the speakers who addressed the congress were: (Continued on Page 3)

### Prof. Pap Calls "Coexistence" A Death for Humanity

"Peaceful coexistence, Communist style, is nothing more than the gradual stage-by-stage takeover of new lands by the Communists," stated Dr. Michael Pap recently as he addressed an overflow crowd of 280 in the KSU Union Commuter Dining Room in Kent, Ohio, according to The Record-Courier.

Pap, noted Kremlinologist and professor at John Carroll University in Cleveland, said that the Communist peaceful coexistence "merely gives the Russians a chance to make gains fairly unobstructed."

"October 14 of this year will be marked in history as the date on which Premier Nikita Khrushchev was brutally removed from his position, proving again that in a totalitarian system, not even a dictator is secure," stated Pap.

Pap continued that no one can trust a dictator and should be ever wary of actions rather than spoken words because of the dissimilar meanings of words in the two languages.

He cited Stalin as an example when, after World War II, he spoke out for "freedom, peace and democracy."

Pap indicated that more attention should be paid in our schools, to the Communist threat. He said that our job is easier than in Russia, for we need only inform, not indoctrinate.

In a question period, Pap was asked if he thought one party in the U.S. had a more realistic attitude towards communism than the other, and if so, which one? Pap stated, "We must be Americans. Our government is as good as the people, and the people are as good as the educational system." He said that he thought that whoever the president might be, the problem would be handled adequately.

Pap concluded, "To meet peaceful coexistence, a new program of action should be resolved. We should accept the Communist challenge as such and form new ideological and political practices to cope with it."

Prof. Pap's address was sponsored by the Ukrainian Club, Stoper Hall, the Council on Freedom, Kent International and the Newman Club.

### UNA Penn-Ohio Sports Committee To Meet on December 6

Campbell, Ohio. — The Executive Board of the Ukrainian National Association Penn-Ohio Sports Committee will hold a meeting on Sunday, December 6, at the home of UNA Branch 218, 165 Gordon Avenue, Campbell, Ohio.

The meeting will be devoted to past, present and future activities pursued by the committee and plans will be formulated with regard to the upcoming sports events sponsored each year by the group.

Included on the extensive agenda of the meeting are such matters as the selection of site

### St. Germain, Chaharyn Re-Elected in Rhode Island

WOONSOCKET, R.I. — Congressman Fernand St. Germain, (Dem.-R. I.), who was seeking his third term in the U. S. House of Representatives, was re-elected from the First District by an overwhelming majority in the November 3rd election. He defeated his Republican opponent, Roland H. Blanchette, by a 53,165-vote plurality.

Orest D. Chaharyn, Democratic representative to the State Assembly from the Third District in Woonsocket since 1952, was re-elected for the seventh term.

Both, St. Germain and Chaharyn are of Ukrainian ancestry. Congr. St. Germain, who is of mixed Ukrainian-French Canadian descent, was brought up in the Ukrainian tradition by his grandmother who spoke little English being an immigrant from Western Ukraine. It will be remembered that in 1961 Congr. St. Germain attended a Shevchenko commemorative concert at Soyuzivka and delivered an address in both the English and the Ukrainian languages. As a legislator, he supported the Taras Shevchenko monument and the resolution calling for the issuance of the Shevchenko commemorative stamp.

Congr. St. Germain, 36, traces his political career to 1952, when he was elected to the Rhode Island state legislature while in his first year of law school. He was re-elected in 1954, 1956 and 1958. Elected to U. S. Congress for the first time in 1960, he was re-elected in 1962 and now again thus gaining his third tenure in the House. Congr. St. Germain is member of the House Banking and Currency Committee and House Committee on the District of Columbia. Since 1963 he has been member of subcommittees on housing, banking and insurance and international trade.

Mr. Chaharyn, who holds an engineering degree from the University of Rhode Island and a law degree from Northeastern University, served on the city council prior to his election to the State Assembly. A lieutenant-colonel in the Air Force Reserve, he has held the vice-chairmanship of the House Corporations Committee.

Mr. Chaharyn has been extremely active in the Ukrainian community affairs. The entire family are members of the UNA Branch 206.

### Pope Paul VI Presides Over Council

ROME. — For the first time since the Council of Trent, a pope personally presided over an assembly of the world's hierarchy, implicitly confirming by his presence the principle of the collegiality of bishops.

When Paul VI Pope entered St. Peter's at 9:10 a.m. on November 6 Council Fathers had taken their seats. On ordinary days they usually swarm over the aisles engaged in animated conversation. The Pope was greeted with enthusiastic applause.

While going out he greeted the cardinals, patriarchs, and especially Ukrainian-rite Major Archbishop Joseph Slipy of Lviv, released in 1963 from Soviet imprisonment. The applause of the bishops echoed through the hall. When he reached the lower end of the hall, the Pope turned around once more, lifting both hands in a gesture as though he meant to embrace the whole assembly.

### Showing of Latest Fashions Given By Ladies' Auxiliary

By HELEN P. SMINDAK

NEW YORK-Daytime and evening fashions for the ladies — most of them copies of the latest Parisian modes — captured the spotlight at the Ukrainian Institute of America on November 7. The presentation was arranged by the Ladies' Auxiliary of the Metropolitan Branch, Ukrainian Medical Association of North America, with Zven Salek (Zvenylava Salak) modeling and Mrs. Tatiana Tereshakovec commenting.

Against the white-and-gold background of the Institute's main lecture room, Miss Salek showed afternoon dresses, suits and evening gowns, with furs from Corboe and hats from milliner Sophie of 156 Second Avenue. Most of the dresses and suits were styled by Yves Dazzo, stylist for Corboe Furs, the fashion house with which Miss Salek is associated. A few costumes were by Walter Zaklinsky, who has his own custom and ready-to-wear shop at 140 Second Avenue.

Among the daytime clothes were these costumes: A slim beige-brown mohair tweed suit (a line-by-line Lanvin copy) with French-cuffed sleeves of beige Brazilian otter.

An elegantly simple theatre suit of navy blue silk and worsted (a Chanel copy), the slender skirt topped by a jacket having a little collar and three jeweled buttons at the front closing. It was worn with a hat of dark blue French veil-

ing and, for whimsical effect, a navy feather boa.

And a gray culotte suit (copy of a Jacques Heim creation) that featured a double-breasted jacket of textured otter.

Evening costumes included two Dior copies: a dress of flowered cut velvet on black, the top styled with a high bateau neck, the gathered skirt slit in front and finished with a cut-away hemline; another of black silk and worsted, cut on princess lines, the fitted bodice embellished with inserts of looped flowers and sequins.

Furs included the classic mink coat, this one of natural dark ranch mink with a luxurious shawl collar. Also shown were a black Alaska seal opera coat with cape back, portrait neckline and French braid closure in the front, a black Russian broadtail coat with diagonally-placed skins, and a Chanel-inspired jacket of autumn haze mink with the skins worked in a horizontal arrangement.

Noteworthy was a stole of dyed black mink, the skins arranged diagonally, which could be worn in several ways — closing in front, in the back, or on the shoulder.

Mr. Zaklinsky's outfits, intended for informal occasions, were outstanding in their complete reversibility. A three-piece costume consisting of jacket, skirt and capecoat was of camel's hair on one side and

### UCCA PRESIDENT DR. LEV E. DOBRIANSKY MEETS CHINESE DIPLOMATS IN WASHINGTON



Dr. Lev E. Dobriansky, President of the Ukrainian Congress Committee of America, is shown greeting Madame Tingfu Tsiang, wife of the Chinese Ambassador at the Chinese Embassy in Washington, D.C., while the Honorable Sampson Chi Shen, new Minister of the Embassy, looks on. The event took place on October 10, 1964, on the occasion of the 53rd anniversary of the founding of the Republic of China. Dr. Dobriansky and Ambassador Dr. Tingfu Tsiang had a lengthy discussion about current political developments in the United States and their impact abroad.



# СВОБОДА SVOBODA

Українська газета, заснована 1893 року. Українська щоденна газета, крім неділей, свят і вихідних (суботні та недільні випуски поєднані) Української Національної Асоціації, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N.J.

Subscription Rates for Ukrainian Weekly \$3.50 per year U.N.A. Members \$2.50 per year

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N. J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

THE UKRAINIAN WEEKLY P. O. Box 346 Jersey City 3, N.J.

## Guest Editorial

### THE DAY OF THANKS . . .

"Three hundred forty-three years ago a small number of grateful Pilgrims assembled in prayerful tribute to God for an abundant first harvest. That occasion marked the launching of a meaningful custom which has become one of our Nation's most cherished holidays—Thanksgiving Day.

"Today, America is free and strong—a monument to the hopes and ideals of the Pilgrims. It stands as the greatest fortress of brotherhood in the history of man. Conceived under God, our country represents a people whose progress has been blessed with divine guidance and whose history is rich with evidence of His power and glory.

"Regrettably, too many Americans no longer care about religious ideals and heritage. To some, our country is a fantasy-land filled with complimentary handouts of rights and freedoms without obligations. With patent indifference, they shirk the mere suggestion of individual responsibility. Their purpose in life is lost in moral lethargy, self-indulgence, and neglect of duty.

"We Americans must never lose sight of the fact that our power, wealth, and happiness come directly or indirectly from our belief in God. Let us commemorate Thanksgiving by refurbishing our religious ideals. And as we meet the forces throughout the world which seek to destroy our way of life, let us find strength in the Biblical quotation, "If God be for us, who can be against us?"

John Edgar Hoover

## Editorial

### ON "UKRAINIAN CLIQUE" IN MOSCOW

The recent changes in connection with the ouster of Nikita S. Khrushchev from the leading posts in the Soviet government and the Communist Party hierarchy in Moscow brought a wave of various rumors and speculations.

One of these speculations is that a strong "Ukrainian clique" is now in the saddle in the Central Committee, simply because Nikolai V. Podgorny read the indictment against Khrushchev at the epoch-making session of the Central Committee of the CPSU some weeks ago. Another argument that the Ukrainians are moving up the hierarchical ladder in Moscow is the promotion of Peter E. Shelest, secretary general of the Communist Party of Ukraine, to full presidium membership. The New York Times of November 18, 1964 stresses these two facts as the most significant in confirming earlier Western speculation that "a Ukrainian clique" occupies a strong position among the contending factions in Moscow.

All this is pure nonsense. It was the same when Khrushchev took over the leadership of the USSR in the early 50s. Then, too, there were "speculations" that Khrushchev was a "Ukrainian" and that he brought a number of "Ukrainian lieutenants" with him to Moscow. The "Ukrainian line" was supposedly also evidenced by a number of high ranking Soviet marshals, generals and admirals who were said to be of Ukrainian origin. But in the final analysis Khrushchev, a Russian, had shown himself to be a true and loyal continuator of the Czars in pursuing the Russian expansionist objectives.

We know that these two Ukrainian Communists, Podgorny and Shelest (Brezhnev is said to have been born in Ukraine, but thus far was not definitely identified as a "Ukrainian"), are dedicated and ruthless servants of Russian Communism, and they certainly are not spokesmen or representatives of the Ukrainian people. If anything, they are the symbol of Ukrainian enslavement and oppression, because they are in league with Russian totalitarians and enslavers.

We believe that the appointment of Alexander A. Shelepin, former KGB chief and the direct culprit in the murder of Dr. Lev R. Rebet and Stepan Bandera, to full presidium membership is far more important in so far as future policies of Moscow in relation to the Western world are concerned. With his elevation to the Presidium, his place in the Central Committee was taken by Vladimir Semichastny, another KGB chief. What this indicates is that the KGB is now in a position to exercise tighter control over the Presidium.

Thus, the "Ukrainian clique" in the Kremlin will have little say in the conduct of policies in the Soviet Union. The two Ukrainian Communists, Podgorny and Shelest, are merely pawns in the hands of the power-crazed Russian totalitarians and enslavers, and their nominal Ukrainian designation has nothing to do with true Ukrainian sentiments or Ukrainian patriotism. The two have been promoted to the highest rank in the Soviet hierarchical ladder because they have proven themselves to be faithful lackeys of Russian communist totalitarianism and colonialism.

### THE GIRL FROM VYNNYSIA

By IVAN SMOLEY

EDITOR'S NOTE: The following story is taken from *Their Land, An Anthology of Ukrainian Short Stories*, published by the "Svoboda" Press.

(4)

I became feverish. I really had no business investigating Katria's private life. However, I could not endure this incident. When I recalled how gently she had caressed me this morning, I felt outraged. Was this my ideal person, entertaining another man? And he at that, a foreigner. Could this be the sorrowing woman who suffered so over the loss of someone dear to her? No, only such a naive dreamer as I could idealize so ordinary a woman as would live out the war in such a manner. It was only this morning that she toyed with me as with a child, laughing inwardly at my platonic sighs and ardent glances.

My outrage was reaching its peak; I had already decided that I had neither the desire nor the purpose to see Katria again. I had to forget this episode, and never even think of

it. Now I had to leave. I had already lost much valuable time.

For the last time despite myself I listened more carefully to the noise inside. The voices had quieted down and the ensuing silence tortured me even more by the lack of demonstration.

A distinct shot, which suddenly blazed with a deafening roar inside, seemed to shatter my brain. My entire built-up structure of reproaches against Katria fell apart at this sound, particularly because of the fear that it might have been aimed at her, and that a macabre night drama might be unfolding here.

I hurried to the front door, but it resisted my efforts to open it. I returned to the window, climbed up to the top of the foundation and knocked at it gently. No one answered. As

## THANKSGIVING DAY

By CLARENCE A. MANNING

Some holidays like Christmas and New Year's Day, whether regarded from the religious or the secular point of view, have been celebrated for centuries throughout the Christian world or even beyond. Others are purely national and are connected with some definite event in the national history and have been preserved in the native country either as a patriotic memorial or as an excuse for merrymaking. Thanksgiving Day, which is now regarded as almost on a par with the Fourth of July, the American Independence Day, started rather as a local holiday and then has spread into all parts of the country and even though its original cause and occasion have almost been forgotten, the day itself with its large treasury of local customs and foods has assumed a fairly standard form throughout the entire nation.

### Presidential Proclamations

It was only in 1863 after the battle of Gettysburg that President Lincoln proclaimed a national Thanksgiving Day, although it seems certain that many of the state governors had accepted the custom and had issued their own proclamations usually on the last Thursday in November. Since that time the Presidents have every year made the appropriate proclamation, although there were no legal enactments about it until 1941, when President Franklin Delano Roosevelt established through Congress the fourth Thursday as the date, regardless of the fact that it might not be the last in the month.

### First Thanksgiving Day in 1621

The day took its rise from a natural occasion for gratitude. The early Pilgrims, in founding the settlement at Plymouth, Massachusetts, in 1620, arrived at an unfortunate time of the year, for it was not until December that they actually disembarked on the American coast. During the hard winter that followed, almost half of their number died and the rest survived owing largely to help and advice that they received from some friendly Indians who had had more or less satisfactory contacts with other Englishmen. When their food was exhausted, they were reduced to hunting and to the corn which the Indians furnished them. In the spring the survivors tried to raise new crops but even so the situation was not promising, until in the autumn another load of supplies arrived from England. In gratitude to God, they held their first Thanksgiving Day in 1621.

Their idea was followed by the later settlers around Boston, when that settlement came into existence some ten years later. But now another conception was involved. Both the Pilgrims and the Puritans, hearty opponents of everything papal (Roman Catholic) and prelatical (Church of England) decided once and for all to abolish the celebration of all festivals involving recognition of the Christian year, Christmas, Easter, and the like. In its place they substituted a Thanksgiving Day in the autumn in November to give thanks for the harvest and their only other religious holiday was a Fast Day in the spring, usually in April, when they prayed for the success of the coming harvest. The calendars of many of the New England states marked these two days which became standard, but Fast Day has passed almost completely into oblivion and there is scarcely a state which has retained it.

### A Great National Holiday

Thanksgiving Day has become a day for sports and contests, a great national holiday for Americans at home and abroad. The men in the armed services have been taught to expect turkey. So have the people in the hospitals and those in the homes for the poor and needy. It has been a long cry and a long train of development that has led that little holiday among the Pilgrims to its present position and there

## UKRAINIANS IN AUSTRIA: NUMBER AND LIFE

By WALTER DUSHNYCK

VIENNA. — (October 28). — There are some 5,000 Ukrainians, many of them holding Austrian citizenship in the once powerful Central European state of Austria. For one whose very early life began in the Austro-Hungarian monarchy, Vienna holds a magnetic attraction. So many pages of Ukrainian history were and still are replete with Vienna and its centralist power which it once held over a considerable segment of the Ukrainian population and territory.

But today Vienna has been reduced to political impotence, and it basks only in the ancient glory of the Hapsburg monarchy. Yet it has its mysterious charm, with its vast and beautiful avenues, parks and historical buildings and monuments which represent a great historical past. With all this the tourist trade in Vienna is not great judging from the passenger movement at the Vienna airport. What is rather very exciting is the proximity of the communist lands. Budapest, Prague and Bratislava are only a few hours drive by car, and the communist radio broadcasts are heard at every minute day and night. Undoubtedly, Vienna is a proving grounds for communist and Western espionage agents, as it is a free city where movements are unhampered and where the Western powers and the Eastern bloc meet on neutral grounds.

Looking on Vienna's stores and other signs, one can detect many Slavic names, some of which are undoubtedly Ukrainian, while the rest are Czech, Slovak and Polish. All the Slavic groups which once were part and parcel of the powerful dual monarchy, have left their traces everywhere. Undoubtedly, there are still numerically strong groups of Czechs, Poles and Slovaks in this Danubian republic.

On a weekend hop from Rome this writer had ample opportunity to glance at the Ukrainian community in Vienna and to talk to its leaders, such as Messrs. Julian Kostjuk,

is small prospect that that trend will be reversed in the near future.

Yet the American people do have abundant reasons for thanksgiving in the general prosperity of the country. There is no need to deny the seriousness of many of the problems that still confront them and it would be supremely utopian to imagine that these problems will be solved in an appreciable period of time. Yet when we compare the progress that has been made with the situation in many other lands that are under totalitarian Communism or that are subject to imminent revolution and disintegration because of it, the American, rich or poor, can feel grateful to God and make up his mind that he will continue to work and pray that the course of the future will be toward freedom and right and away from any compromise with the forces of evil that would deter mankind from rising to a new and happier life.

## UNA NOTES AND COMMENTS

By THEODORE LUTWINIAK

With Christmas just around the corner it occurs to us this is a good time to mention insurance as a gift suggestion. Don't laugh. Insurance is a worthwhile and practical gift, not only for Christmas but for birthdays, christenings, anniversaries, and the like, as well.

The Ukrainian National Association receives quite a few requests for insurance certificates to be presented as gifts. These requests come from grandparents and other relatives of children (uncles, aunts, cousins, nephews), and the insurance in question is almost always Endowment At Age 18 or 20 Year Endowment as such insurance matures at a time when the children are college or university students and can use the money.

How does "gift" fit into the picture? Well, let us say Grandpa, after thinking up and discarding a number of gift ideas for his newborn grandson, finally hit on the endowment insurance angle in connection with his grandson's college education. He contacts his local UNA branch secretary and completes an application for the insurance in the name of his grandson. He signs the application, but he can stipulate that the boy's parents be the beneficiaries. Upon receiving the insurance certificate he pays the dues. Since the insurance is a gift for his grandson he pays dues in advance for one year, or perhaps more; or, if he is rather old and doubts that he'll be alive long enough to pay all the dues to the maturity date, he pays all the dues in a lump sum (receiving a discount of 3% compounded). Or, to put the gift on a continuous yearly basis, he can pay the dues strictly annually. Of course, he presents the gift insurance certificate to the parents along with the receipt for dues paid; if he is paying the dues annually he gives the receipt to the parents as a gift each year.

As shown by the above example it is an easy matter to arrange for UNA gift insurance. Simply contact the local

branch secretary. If that is not convenient then write directly to the UNA for prompt service, but be sure to mention the number of the branch involved or the name of its secretary. Address: Box 76, Jersey City, N. J. 07303.

### Other Gift Ideas

There are many people who do not receive either Svoboda or The Ukrainian Weekly. Either paper would make a great gift for any occasion. Write to the Administration Office, Svoboda, Box 346, Jersey City, N. J. 07303, for member and non-member subscription rates. A subscription to Svoboda includes The Weekly, but subscriptions only for The Weekly are being accepted. When writing for rates be sure to explain whether or not you and the prospective paper recipient are UNA members and, if so, mention branch numbers.

### Join The UNA!

The UNA will wind up its jubilee membership campaign at the end of this year. We urge all persons who have been thinking of joining to do so without delay so that the campaign will be a great success. See your local UNA representative as soon as possible and sign a membership application. Copies of the UNA Facts booklet in either English or Ukrainian are still available for the asking. Since the booklet describes all UNA insurance certificates and contains rates at all ages it is just the thing for interested non-members. Ask for a copy right away so that you may have time to study it and sign up for membership while the jubilee campaign is still in progress. Please mention our column in your card or letter. An application will be sent along with the booklet on request.

## Major Ninth

Major ninth. Discordant? People say. Paroxysm in sound. Chromatics merged in Wave-length vibrations. Schizophrenic disturbances Searching a tonic. Contrasts harsh. Distorted? People say. Schismatic severings Escaped from dogma Of caged reverberations. Brackish dissonances Discolouring a palette. Major ninth. Harsh. Discord. Brutal. Discord. Discord. Futile. Discord. Major ninth. Life? People say. Christine Petrowsky

What's going on here? Turn the light on!" I commanded. There was no answer. An uneasy silence followed my outcry. Then the sound of footsteps could be heard, some sort of motion, and a light went on. Katria stood by the door, her hair let down, pale, angry, looking like a complete stranger.

"What do you want here?" she asked in a hardly recognizable voice. Was this really someone else speaking?

But I smiled sarcastically at her coldness and pointed to the table, on the cloth of which lay overturned glasses, bottles, and food.

"Who was here?" I asked, feeling as if jealousy were turning my heart to ashes. My eyes rested on the couch on which were strewn a military coat, cap, and belt, which the lover in his haste to escape had left behind, or else he had fallen down in a drunken stupor in another room. It all became quite clear to me now; I was not able to deceive myself any longer.

And as for her, all her feminine charm had seemed to dis-



PANORAMA

UKRAINIAN SOCIAL AND CULTURAL SCENE

By HELEN PEROUZAK SMINDAK



Monitor Records has issued a new long-play recording of Ukrainian folk songs by Olga Pavlova...

This second volume (MFS 426), which bears a sing-along text on the back of its jacket, includes such old favorites as "Rain" (Doshchuk, Doshchuk)...

Miss Pavlova, who was born in Canada and has studied at the Conservatory of Regina (Regina, Sask.) and at the University of Miami...

ARTISTS IN THE NEWS

Recent editions of the New York Times' book sections have mentioned the work of artists Jacques (Yakiv) Hnizdovsky and Yaroslava Surnach-Mills.

Mr. Hnizdovsky designed the dust jacket and illustrated the pages of the newly-published book "Poems of John Keats"...

Mrs. Mills, whose recent work has been primarily in reverse glass painting, has just brought out on the market reproductions of some of her paintings...

The Monsanto Company's 1964 Nine Months Report, recently published, pictures Theodore (Ted) Shumeyko at the October 6 dedication of an acrylic fiber plant at Ashdod, Israel.

Mr. Shumeyko, who was in Israel in his official capacity as public relations director of the Chemstrand Company...

Panorama mail in the past month or so has included several queries about the column's absence at various times during the year...

Other readers have written in connection with the recordings. Al Yaremko postcards from Philadelphia that he not only has the records I mentioned but that he "saw and heard Krushelnitska sing and play those two songs in person...

Ohio in Commemoration Of Stepan Bandera

By GEORGE KULCHYTSKY

CLEVELAND, Ohio. — Sunday, October 18, 1964 the Ukrainian American community of Greater Cleveland and the representative groups from Akron, Canton, Lorain and Youngstown gathered at Parma Senior High School Auditorium to pay its respect to a man who, since his assassination in October 1959 by an agent of the Soviet government, became a symbol of the Ukrainian resistance movement in Ukraine and abroad.

Sponsored by the Organizations of the Ukrainian Liberation Front of Ohio, the solemn program had as members of its Honorary Sponsoring Committee the Hon. Frank J. Lausche, U.S. Senator, the Hon. Frances P. Bolton, the Hon. Michael A. Feighan, the Hon. Robert Taft, Jr., the Hon. Charles A. Vanik, all of them members of the U.S. Congress; the Hon. James W. Day, Mayor of the city of Parma, the Hon. Ronald M. Mottl, President of the City Council of Parma, Professor Volodymyr Radzykewycz, Very Rev. Msgr. Dmytro Gresko, Rev. Stephen Hankevych, and several other notable Ukrainian American personalities of Ohio.

The program was initiated with the singing of the American National Anthem by Miss Dorothy Olen, a Cleveland-born Ukrainian. The opening address was read by Mr. Michael Jaremko, Chairman of the Executive Sponsoring Committee. He cordially welcomed nearly 1,200 people in attendance...

A keynote speech was delivered by former member of the U.S. Congress, Mr. Charles J. Kersten, of Milwaukee, Wis., who served as a legal representative of Stepan Bandera's family during the 1962 trial in Karlsruhe, Germany...

"The murder by a Soviet agent in Munich, Germany in October 1959, of Stepan Bandera, leader of Ukrainian national resistance to Russian Communist occupation of U-

kraine, and the trial of his assassin, Stashynsky, in Karlsruhe, Germany in October of 1962 has many important lessons for the free world... It proves the importance of internal resistance of the captive nations to communist rule and that this resistance is massive and keeps the Communist leaders under constant pressure...

A special public recognition was given to the Hon. Michael A. Feighan and the Hon. Robert Taft, Jr., both members of the U.S. Congress, who paid personal tribute to the memory of the late S. Bandera and his work for the freedom of all nations.

Dr. Roman Malashchuk of Toronto, President of the Canadian League for Ukraine's Liberation, delivered on address in Ukrainian. In the second half of the program Mr. Osyp Hoshulak of Toronto, a leading soloist of the Canadian Opera Co., performed masterfully the works of Ukrainian composers Barvinsky, Hayvoronsky, Lysenko and Dankevych...

A resolution that this fifth anniversary of the death of Stepan Bandera at the hands of the Soviet-Russian assassin shall be dedicated to the memory of those millions of non-Russians who paid the supreme sacrifice in opposing the expansion of Russian Communist colonialism was read by Bohdan Futey and unanimously adopted...

Jersey City Holy Name Society Contributes to Cathedral Fund



Very Rev. Anthony Borsa, Pastor of SS. Peter & Paul Ukrainian Catholic Church in Jersey City, N. J., and Spiritual Moderator of its Holy Name Society, accepts a check for \$3,000 as the Society's contribution toward construction of the new Ukrainian Catholic Immaculate Conception Cathedral in Philadelphia...

Worobkevych-Stashynsky Nuptials Held November 7 in Kerhonkson

Soyuzivka, N. Y. — A reception for about 140 guests from the United States and Canada was held at this Catskill resort November 7 following the wedding of Eugenia Stashynsky and Lev Worobkevych in Kerhonkson.



The bride is the daughter of Mrs. Maria Stashynsky of Irvington, N. J., who is employed in the "Svoboda" administrative office, and the late Dr. Volodymyr Stashynsky. The bridegroom is the son of Mr. and Mrs. Roman Worobkevych of Detroit.

The marriage ceremony in St. Mary of Lourdes Church was solemnized by the Rev. Lubomyr Husar, cousin of the groom. He was assisted by the Rev. Bohdan Osidach and the Very Rev. Dmytro Luptava.

A headdress of imported flowers twined with periwinkle held the bride's fingertip veil of pure silk French illusion. Her bouquet was of white orchids and gardenias, a sentimental reminder of a six-year stay in Florida soon after her arrival in the United States from Austria...

flower girls, wearing white brocade frocks and carrying pink and white carnations. Little Danylo Dobriansky, assisted by the junior bridesmaid, carried the wedding rings and periwinkle wreaths.

Following Ukrainian custom, the bride's table held the ceremonial wedding bread "korovai" (prepared by Mrs. Stephanie Pushkar of Philadelphia), stalks of wheat and a small "tree of life" adorned with periwinkle.

The couple, who took a wedding trip to Jamaica, are making their home in Detroit. They are both members of UNA Branch 25.

SPORTS SCENE

By OLBIE ZWADIEK



Nats Break Jinx, Win in New York

New York—The Philadelphia Ukrainian Nationals have finally broken the "jinx" in New York and gained an impressive 4-1 victory last Sunday over the New York Greek-American S. C. at the Ukrainian Field in Astoria, L. I.

Heartbreaker For Sich Newark Ukrainian Sich suffered a heart breaking, 3-2, loss last Sunday in their first National Challenge Cup game against the Elizabeth S. C. eleven.

Paced by 20-year-old Valentin Viola, who scored twice for the Nats in the second half, the Philadelphia booters humbled the Greek side for the second time this year with an identical score.

Subsequently, Walter Kazdoba was thumbed out of the game for allegedly protesting too much. There is no excuse for arguing with the referee by a player but in this instance there exists that "shadow of a doubt" on the validity of the referee's decision...

The speedy Viola connected for two straight tallies after the start of the second half and Yakovino put the game out of reach of the New York side with the fourth marker for his club with some 10 minutes remaining in the game.

As a result, Sich was forced to play the remaining part of the match with only ten men and Elizabeth S. C., of the German-American Soccer League, managed to score three goals and win the match.

The speedy Viola connected for two straight tallies after the start of the second half and Yakovino put the game out of reach of the New York side with the fourth marker for his club with some 10 minutes remaining in the game.

With this victory the Nats were able to keep pace with the leading New York Ukrainians, just 3 points in back of them, but they enhanced their second place standing as a result of a 5-2 loss suffered by the third place New York Inter. Inter's loss to the German-Hungarians was viewed by many here as an upset, considering the high score.

Sensation At "Soyuzivka" For many years, "Dovbush," New Haven's Ukrainian women's volleyball team, dominated the scene in Ukrainian tournament and had a respectable name among many American teams.

USC Sets Pace The New York Ukrainian Soccer club continued to set pace in the Northern Division of the Eastern Conference Big Twelve last Sunday when they beat the lowly Minerva-Pfaffers, 3-0. The score was tied 0-0 at the end of the first half.

The sensational team from Toronto is composed of girls whose age averages 17 years. They are managed by Christine Wolycky and trained by Volodymyr Stochansky.

The German booters managed to stave off the USC scoring machine in the initial 45 minutes but in the second half they succumbed to a much superior side. The 25-degree weather and the rough play took its toll in the ranks of the front running Ukrainians.

There were only three teams taking part in the annual "Soyuzivka" volleyball tournament this year because of a major tournament in Scranton, Pennsylvania.

Showing of Fashions...

(Concluded from Page 1)

brown, black and white plaid on the other. Another four-piece outfit of wool and mohair — shell blouse, skirt, jacket and cape-coat — offered a wealth of change-about costume possibilities. Designed with clean, simple lines, the outfit was pastel pink on one side and could be reversed to pastel sage green.



Hats were for the most part turbans, berets and snap-brim felts. One of the exceptions was a sideswept dome of eggshell-colored feathers.

With only one model to show the clothes, pauses were necessary between costume changes but, thanks to Miss Salek's quick-change artistry, these were of short duration. In addition, entertaining diversions were provided by a singing quartet of college girls, would-be model Ruta Cholhan and the auction of a hat donated by Sophie.

The Mensato Company's 1964 Nine Months Report, recently published, pictures Theodore (Ted) Shumeyko at the October 6 dedication of an acrylic fiber plant at Ashdod, Israel.

Mr. Shumeyko, who was in Israel in his official capacity as public relations director of the Chemstrand Company...

Panorama mail in the past month or so has included several queries about the column's absence at various times during the year. The explanation: During May and June, Panorama appeared only every other week because of the great amount of material concerning the Shevchenko monument unveiling that had to be printed prior to June 27; in August and September I was on vacation, while on October 31 Panorama was "pre-empted" by election campaign stories and ads.

All of which brings me to the announcement that the column will not appear next Saturday as I am taking a vacation from writing during Thanksgiving week. Panorama will appear regularly each week (except perhaps for holiday-time vacations) from December 12.

WHY BE ON THE OUTSIDE? JOIN NOW THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION AND READ THE WEEKLY

SUMA Congress...

(Concluded from Page 1)

the SUMA, other officers chosen at the close of the congress were as follows:

M. Shmigel — 1st vice-president; M. Semanyshyn — 2nd vice-president; H. Cebrly — secretary; B. Kazanivsky — organizational chairman; E. Kurylo — educational chairman; I. Kobas — press and information; E. Nestoruk — financial chairman; E. Hanovsky — representative to the world SUMA organization; Y. Kulas — sports chairman; Mrs. Bura — women's organizational chairman and V. Leventchuk — administration chairman.

Members of the Auditing Committee are: M. Furda, Y. Humeniuk, P. Myhal, T. Bodnar and R. Hlushko, and members of the Board of Appeals: G. Barliaka, M. Soltys and V. Sharvan.

At the conclusion of the congress, the late President John F. Kennedy was honored by a one-minute silence by all present. The congress was officially closed with the singing of the Ukrainian national anthem.

NEW MUSIC FOR SOLOISTS! "LOVE UKRAINE"

Composition of Mykola Fomenko, words by Wolodymyr Sosyura translated into English by Yar Slawutych. Published by Ukrainian National Association on its 60th Anniversary \$1.00 per copy "Svoboda" Bookstore Jersey City, N. J. 07303 P. O. Box 346

SOYUZIVKA

IN AUTUMN. Incomparable autumn scenery of the Catskill Hills.

Uncrowded facilities, invigorating air, the scenic beauty of the Catskill Mountains for 35 miles.

HEATED ROOMS Join us for a week of fun, or two.

If you seek rest, peace, quietude and relaxation amid pleasant surroundings — THERE'S NO BETTER PLACE THAN

SOYUZIVKA

SOYUZIVKA is the best spot for: Newlyweds to spend their honeymoons Working housewives to give dinner parties, receptions on various occasions Clubs, societies, organizations to hold their banquets, parties and rallies Young people interested in sports, games, outings, dances

Make your reservation ahead of time for a DAY, a WEEK, or a WHOLE WEEK by writing to: UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION ESTATE Fordmore Road, Kerhonkson, N. Y. Phone: Kerhonkson 5641





# СТОРІНКА ТУСМ

В.Д.

1964

## ПОТРЕБА МОРАЛІ

Передвиборча кампанія, як і завжди, ми були протягом минулих місяців, видивляючись на денне світло трагічних фактів, що в 3-днішних Державах Америки брали тверді етичні засади, на яких можна було побудувати публічну мораль. Під час кампанії часто згадувалося ім'я Вільяма Сол Естеса, Боббі Бейкера та Волтера Дженкінса, як виразників занепаду моральності в керівних урядових колах. Самі ці випадки самі собою багато не свідчили, бо в кожному більшому угрупованні завжди знайдеться слаба одиниця, яка заломиться під тиском життєвих умов. Скандальні повстання з висловлюваннями особами використано більше для політичного ефекту, чим зі щирої журби й турботи над жалюгідним станом публічної моралі, але уважний спостерігач не міг не відчувати, що дискусія над мораллю чи її відсутністю на вершині звернула увагу багатьох людей на далеко глибше, важливішу й боліснішу проблему етичних переконань між населенням країни взагалі. Переступаючи найбільш поширені літературні твори, оглядаючи найновіші і сильно розголоснені продукції з Голлівуду призначені для широких мас, чи театральні твірці подумали для обмеженої групи більш витончених естетично й інтелектуально осіб, треба заявити, що майже в кожному випадку трудно знайти певну вироблену, усталену мораль. Багато з тих новітніх творів людського духа хоч вони намагаються розгортати загально-людську тематику, властиво є цілком аморальні.

Якщо ці твори є свого роду казкою і мірилом, то справді не треба дивуватися, чому в керівних колах бракує суворого, живого відчуття колективності поступати після засад етики. Його бракує в основних клітинах суспільства, в яких виростають і з яких вибираються провідники. Ціле суспільство не дихає, не живе здоровим моральним повітрям, то ж годі надіятися, щоб та чи інша одиниця відчувала потребу поступати згідно з засадами моралі, а з другої сторони, суспільство властиво, як і цінність від своїх провідників цього ані не вимагає, ані навіть не очікує. Мені здається, що коли б сьогодні знайшовся між нами правдиво досконалий чоловік, який кожний квіток свого публічного й приватного життя устигнув би з засадами здорової етики, суспільство — його не визнало б, не оцінювало б, а навіть дуже правдоподібно старалося б його якнайшвидше позбутися, щоб не заколочував „загального порядку“.

Люди, які шире улюбляють над занепадом морального почуття країни, починають призадумуватися дуже поважно, що можна б зробити, щоб удорожити суспільство, а головне поведсти молоде, наростаюче покоління на добру дорогу. Але вже в перших спробах, щось зробити, вони стають переконаними, що це неможливо. Вони хочуть впровадити почуття етики в життя суспільства, — але питання, на яке вони мусять перше собі ясно і недвозначно відповісти: це: якої етики? Коли християнської, то вона не задовольняє жидів, магометанів, буддистів і навіть т. зв. „світських“ людей, розбудованих на природному правопорядку, то вони зустрінуть сильний спротив від великої групи раціоналістів і лібералів, які навіть не хочуть чути про природний закон. Одним словом, в суспільстві американській, яка з історичних і соціологічних причин є різноманітним збором людей з прерізними релігійними, філософськими, традиційними переконаннями, доти не буде одностайної, обов'язкової етики, доки не знайдеться спільний знаменник основ людської моральності. Під теперішню пору знайти такий спільний знаменник неможливо.

Як в такому етично-моральному замінняє в наше становище? Назагал треба сказати, що ми українці знаходимося в дуже несприятливому положенні. Це загально знамо, що наш народ за свідченнями своїх і чужих знавців, та з нашої власної особистої спостережливості до сьогодні задержав здорову християнську мораль. Це може в сьогоднішній бурхливий час є нашим найбільшим над скарбом Глибоке, традиційне прив'язання до твердих, незмінних засад християнської моралі охороняє наших братів в Україні від поголового відступництва в ряди комуністів, дає силу витривалості й психічної перестійності. Для нас це саме прив'язання, яке глибоко вросло в нашу кость, є однією заповукою, що ми особисто і гуртом зуміємо опиратися напором підірваних течій. В щоденному житті, в усіх його видах, ми маємо безліч дуже приманливих нагод піддатися припадкам аморальності суспільства і по короткому наживленню матеріальними добрими, пропасти безслідно. Суспільство, а радше безголовна маса, вічно захоочувана і розхвилювана безпринциповими продавцями земських козюшек, прагне й шораз більше і точне на шляху до збудування для себе тих розкошів все, що могло б стати їм на перешкоді. І так люди без великого болю совісті стають в ряди різних конспіративних клік, кривдять одне одного, холоднокровно використовують слабості другий людей. Ці люди, раз вони самі стали рабами, намагаються інших втягнути в свої ряди. До цього вони вживають винушукання споку. Цих спокук нам годі оминати, бо вони зустрічаються нам на кожному кроці. Але опиратися їм ми можемо — і мусимо — бо ми носимо в собі наш преледний скарб: християнську мораль, впроваджену в багатьох життєвих сущихках нашими предками і батьками.

## ПРОСКТ НАПРЯМНИХ ПРАЦІ

На засіданні 8. Конгресу Товариства Української Студентської Молоді ім. М. Міхновського в Нью Йорку (13-14. червня 1964 р.) Програмовою діяльністю Комісія в складі: Християн Кульчицька — голова (Філадельфія), Марія Стебельська — член (Торонто) та Орися Пашак — член (Вашингтон), підготували такий проскт напрямних праці:

- I. Ідеологічно - політична діяльність:
  1. Подати всім членам головної організації ТУСМ-у та причини його існування, що їх вони повинні собі заставити.
  2. Підготувати докладно план праці для вивчення ідеології українського націоналізму та проблеми української політичної думки. Тут треба подати усі доступні засоби і методи праці. Пропонуємо цей план підготувати, як: а) вишкіл для нового, взагалі не план праці для вивчення ідеології українського націоналізму, вишкіл на вищому ступені для членів, котрі вже є в Товаристві кілька років.
- II. Організаційна діяльність:
  1. Охопити якнайбільшу частину української студентської молоді.
  2. Розбудувати якнайбільше і скріпити вже існуючі осередки.
  3. Робити поїздки для перевірки активу осередків.
- III. Видавнича діяльність:
  1. Дати видавати „Фенікс“, „Студентську Думку“, „Бюлетень Головної Управи та для активізації членства надавати членам матеріали і теми для опрацювання і дописування.“
- IV. Культурна діяльність:
  1. Сприяти та підтримувати серед студентства наші національні традиції та зміцнювати зацікавлення для літературної праці.
- V. Суспільно - громадська діяльність:
  1. Брати участь у суспільно-громадській роботі, зокрема серед організованого українського студентства.
  2. Поширювати ідеї ТУСМ-у серед кіл українського студентства.
  3. Припинювати виконання наших політичних завдань на зовнішньому, суспільно-українському, як і на інтер-національному відтинках.

## НІХТО НАМ НЕ ЗБУДУЄ ДЕРЖАВИ, КОЛИ МИ САМИ ПІ СОБИ НЕ ЗБУДУЄМО І НІХТО З НАС НЕ ЗРОБИТЬ НАЦІЮ, КОЛИ МИ САМИ НАЦІЮ НЕ СХОЧЕМО БУТИ.

В. ЛІПІНСЬКИЙ

## УКРАЇНЦІ БУЛИ, УКРАЇНИ — НЕ БУЛО

Кілька тижнів тому відбулося в Токіо, в Японії, велике міжнародне свято — 18-та Світова Олімпіада. В Олімпіаді брало цим разом участь рекордове число понад 90 держав, а навіть такі „держави“, що ще не є підметами міжнародного права. Тут були не лише „свіжоспечені“ африканські й азійські держави, але навіть такі як Тринідад, Порто Ріко (територія ЗДА) ітд. Навіть Східна Німеччина, яка не є навіть членом ОН брала участь разом з Західною Німеччиною, яка також не входить в склад Об'єднаних Націй. Україна на Олімпіаді — не було.

Загально прийнята думка, що вина того, що на Олімпіаді нема України, є лише по бачі московських окупантів нашої батьківщини; фактом однак є, що ще перед олімпіадою в Мельборні, в Австралії голова Світового Олімпійського Комітету, Еври Бріндедж заявив за вітками поданими у шведській пресі, передрукованими опісля в американських газетах, що Совєтському Союзові не буде можна розділити його олімпійську збірну на „три континенти“ — а саме Україну, Білорусь і Росію. Причина мовляв що „проти олімпійських принципів“.

Згідно з пресовими вітками, яких ми не можемо перевірити, Олімпійський Комітет СРСР подав був навіть пропозицію, щоб розділити свою дружину на три частини — одну в Москві, одну в Білорусії та одну в Україні. Але жиди, люють наш залп і ми, мой з сиринком в руці, шукаємо за новими дороговказами. Хоч обережно ідемо, зупинитися не можемо, бо зупинка — це смерть, у русі життя.

В сучасних умовах, для нас найголовніша зброя — це знання. І тому наша носія української правди звернена в нашу сторону. А ми тремтимо, простаємо руки, щоб перебратися смолоскип.

Шлях не підкреслений, дороговкази написані чужою мовою. Чи не дивно, що жиди оговортають серце? Наука виробляє швидкість, відкриває нові шляхи. Перебуваючи на чужому терені, наші батьки надіються, що ми, виховані в нових умовах, краще дідемо до нашої правди. Але, вони забувають, що в передачі правди треба передати цілість. Вони забувають, що розум не всіляк спричинити рух, спричинити життя. Розум, беручи під увагу важливі факти, може підіти до пізнання найкращої дороги до даної цілі. До такої цілі людина може ставитися байдуже чи навіть вороже. Тільки цілі, забарвлена почуваннями — сантимиентом, вбирає тієї вартості, що спонукає нас змагати до її досягнення. А якщо почування є світлим розумом, тоді знаходимо свою ідею, до здійснення якої варто змагати.

Жива ідея, це ідеалізм, бо-ідеалізм виходить з глибоких почувань, які є втримані в підсвідомості і які створюють твердий ґрунт у житті людини. Якщо ж мається справа з нашим студентським ідеалізмом? Головною спробою попередньої генерації впитати в життя ідею українському студентству було через організацію молоді. Та сьогодні бачимо, що студентські організації переходять велику кризу, що вони є в небезпеці занепаду.

Коли поставали численні студентські організації, наше суспільство раділо виявляти

## ПОМИЛКОВЕ ВЧЕННЯ І УКРАЇНСЬКЕ СТУДЕНТСТВО

Найціннішим з усіх багатств, що їх країна посідає, та на які нема заміни — це молодь. Наказ хвилі диктує, щоб це багатство не марнувати та не обманувати помилковими вченнями.

Молодь ХХ-го століття не вчиться належного розуміння цінностей, любові батьківщини, шанування традицій. Цю помилкову філософію ширять ліберально-колективістичні кола за активної підтримки „світового уряду“ — ОН. Конституція держави — в їхньому розумінні — це пережиток у світі соціалістичної утопії та московського імперіалізму; свобода — відносно сумнівна річ; форма майбутнього уряду, національні традиції й національний уряд.

Московські та інші представники цього лже-ладу твердять, що всяке інше друковане слово краще й безпечніше за те, яке прославляє Бога й батьківщину, героїстично, традиції, свободу. І на жаль, дехто з української молоді у вільному світі вже й повірив в це.

Цей ворог людства, а української молоді зокрема, намагастяся, перешкодити нашій молоді одержати правильне знання про Україну, її історію, національні традиції й таку цінну свободу. Він прямує до створення інтелектуальної порожнечі, щоб її потім наповнити своїм помилковим вченням — отрулюю. Московсько-комуністичне та ліберально-колективістичне вчення, що на його виставленні вільна молодь світу в гому числі й українськ, є небезпечно, проти якої нам рішуче треба боротися.

Під впливом цих помилкових ідей у шкільній практиці миноють т. зв. „прогресивні методи“, де учні-студенти не отримують оцінку за їхні осяги, чи брак їх. І тому, щоб не бентежити відсталіх і повільних за їхній неуспіх, щоб не вряжати їхнього почуття, — їх ставлять на один академічний рівень. Ця помилкова метода — однаково мірою несправедлива і для добрих, і для поганих студентів; обидві групи позбавлені справедливості, дієвості й цікавості життя.

У минулому українська молодь не мала багато едукативних можливостей та привілеїв, що такі достатні під цю пору у вільному світі. Проте старша генерація, хоч і без формальної освіти, розвинула здорове розуміння вартостей та самодисципліни, що змогли вийти й успішній життєвій шлях. Однак, теперішня молодь, під впливом ліберально-соціалістичних клічків, не має таких якостей, як самодисципліна, самоповага, любов до батьківщини, традиції, історія, свобода, героїстично, що так високо цінилися їхніми батьками.

Українське студентство в західних університетах часто падає жертвою цієї обдуленої філософії, що всупереч нашій зустрічі можуть принести користь одним і другим.

Чи такі зустрічі можливі? Так! До моїх найкращих переживань рахую свою участь в Першому Семінарі Проблематики ТУСМ-у, що мав місце в дніх 7 до 13 вересня ц. р. з участю 82 студентів в Елленвільді, Н. Й. У характері доповіді стояли перед нами живі приклади — б'ючі серця української правди. Їхні доповіді представили нам широкі й систематично ідеологічний ґрунт боротьби за Україну; бо ця ідея відданість цій ідеї потрапила передатися нам і заклікала нас ставати в ряди боротьби. Проблеми нашої поневолені Батьківщини стали нам більше ясні й зрозумілі, бо в цікавих і всесторонніх дискусіях ми зрозуміли не одне „темне місце“. Відчував, цілком виразно, ідейний зв'язок, що озброїв нас душі, кристалізував ідеї, заміри до участі в боротьбі. Смолоскип горючої любові своєї до України діячі попередньої генерації зуміли запалити в наших серцях; ми відчували готовність до життя і залп до боротьби. З цього погляду ініціатива ГУ ТУСМ-у була дуже успішною й похвальною, приклад кожному мірою варті наслідування.

Зустрічі генерації повинні заступити допогочасну ізоляцію одних від інших. Проблема ця дуже важлива й організоване студентське життя мусить її врахувати й реалізувати.

Врак контактів з живою ідеєю створює небезпеку навіть для студентства, що я назвала ідейним. Немає сумніву, що американська висока школа має на них значний вплив. У ній вони набирають знання методу інтерпретації суспільних явищ, підхід до проблем, притаманний американській думці. На попередній генерації позначилися такі європейські впливи. Між американською й європейською системою існує знову різниця і розбіжність думок вижидється між батьками й дітьми навіть в розмовах на ідеологічній темі. На цій розбіжності „опіній“ виростають нерозуміння й конфлікти. Це одне причина, чому старше громадянство повинно часто зустрічатися з нами й старатися узгодити з нами свої „опінії“. Гадаю, що такі

## VIII КОНГРЕС ТУСМ ім. М. МІХНОВСЬКОГО

Комунікації Президії

Восьмий Конгрес ТУСМ-у відбувся в дніх 13-14 червня 1964 року. Перший день нарад був переведений в приміщення Українського Інституту, — другий день, присвячений організації — довгим справам, в приміщеннях Дому Визвольного Фронту в Нью Йорку. У Конгресі взяло участь 78 умандатованих представників ТУСМ-у з сілудючих Осередків Діяльності: Філадельфія (28), Нью Йорк (12), Монреаль (11), Дітройт (9), Ньюарк (7), Торонто (5), Пікаго (3), Вашингтон (3), Клівленд (1), Мінеаполіс (1). Крім того в Конгресі брали участь гості в числі біля 25 осіб — представники Організації Визвольного Фронту, представник СУСТА, як також представники різних українських центральних організацій, які зложили усні привіт для 8-го Конгресу.

На руці Президії Конгресу наслід ряд сімьох привітань між іншими, від Проводу ЗЧ ОУН, Центральної Управи АВН (за підписом голови Я. Стецька), Українського Конгресового Комітету Америки, ПЕСУС-у, та інших молодіжних і громадських установ та поодиноких визначних громадян.

Під впливом цих помилкових ідей у шкільній практиці миноють т. зв. „прогресивні методи“, де учні-студенти не отримують оцінку за їхні осяги, чи брак їх. І тому, щоб не бентежити відсталіх і повільних за їхній неуспіх, щоб не вряжати їхнього почуття, — їх ставлять на один академічний рівень. Ця помилкова метода — однаково мірою несправедлива і для добрих, і для поганих студентів; обидві групи позбавлені справедливості, дієвості й цікавості життя.

8-им Конгресом проведена виборна Президія в складі: Ігор Залць (Ньюарк) — голова, (Монреаль), Орися Пашак (Вашингтон) — заступники (Вашингтон) та Наталка Ковальчук (Філадельфія) — секретари. Частинно секретарями Світліана Лудька (Нью Йорк) та Осип Грот (Пікаго).

Конгрес відкрив голова Головної Управи ТУСМ-у Ігор Залць (Ньюарк), який, якою започатковано Конгрес, переіть о. М. Дирда, ЧСВВ. Змістовним словом до учасників Конгресу виступив Петро Гаврилюк — голова організації Визвольного Фронту д-р М. Кушнір.

В програмі Конгресу входили дві доповіді на тему: „Український націоналізм та російський комунізм“ — В. Будзяка, та „Американська закордонна політика і Україна“ — К. Савчука. Відбувся також цікавий панель на тему: „Актуальні проблеми зовнішньої діяльності ТУСМ-у, в якому брали участь Наталка Вандера (Торонто), Орися Пашак (Вашингтон), Іна Гікава (Пікаго) та Петро Гаврилюк (Монреаль). Панель підготував і був його модератором мгр. А. Ведрій (Нью Йорк).

Під час Конгресу діяли сілудючі комісії: мандатна — голова Зіновій Філадельфія (Філадельфія), номінаційна — голова Марта Савчак (Нью Йорк), статутова — голова Наталка Вандера (Торонто), резолюційна — голова Ігор Залць (Ньюарк), програмова — голова Християн Кульчицька (Філадельфія).

Конгрес заслухав звітів голви уступаючої Управи Б. Кульчицького, 1-го заступника ідеологічно-політичного референта К. Савчука, фінансового референта В. Будзяка, представника Управи на Канаду Петра Гаврилюка в заступстві Романа Гуцала. Крім того заслухано коротких інформційних звітів представників майже всіх діючих Осередків Діяльності ТУСМ-у. Після живих дискусій над звітами, на внісок голови Конгресу Ігор Залць, Ігор Чухун уділено одностайно абсолютну уступуючу Управі.

На внісок листи із Залі, яку подали Тамара Дука (Дітройт) Конгрес великою більшістю голосів (83) вибрав нові керівні Органи ТУСМ-у. За лістом Номінаційної Комісії голосувало 5, а здержалися від голосування 10. Склад Головної Управи такий: Волган Кульчицький, Філадельфія — голова, Ігор Залць, Ньюарк — 1-й заступник та ідеологічно-політичний референт, Тарас Когут, Дітройт — 2-й заступник та організаційний референт, Петро Гаврилюк, Монреаль — 3-й заступник та реф. зовнішніх зв'язків, Роман Гуцал, Монреаль — 4-й заступник та представник на Канаду, Богдан Керинський — фінансовий референт, Тамара Дука, Дітройт — пресовий референт, Орися Пашак — секретар протоколів, Х р и с т я Кульчицька — секретар кореспонденції, Зіновій Філадельфія, Філадельфія, Марія Стебельська, Торонто, Зіна Сохор, Філадельфія і Зірка Колівак, Філадельфія — вільні члени.

Контрольна Комісія: Роман Гуцал, Філадельфія — голова, Ігор Іваншицький, Дітройт, Ігор Тоған, Дітройт, Кайка Семейнін, Ньюарк і Олег Лисяк — члени. Товариський Суд: Юрій Кульчицький, Клівленд — голова, Ірма Войківська, Торонто, Павло Крутяк, Пікаго, Рената Шаран, Філадельфія, Наталка Ковальчук, Філадельфія, — члени.

Комітет для скликання З'їзду в Канаді з повноваженнями Крайової Управи: Наталка Вандера, Богдан Валькіс, Роман Гуцал. Конгрес звернув окрему увагу на майбутній організаційний розвиток ТУСМ-у в інших країнах поселення українців та доручив новообраній Управі поробити заходи для скликання відповідних Крайових З'їздів ТУСМ-у, зокрема, в Канаді.

Конгрес прийняв резолюції й програмні напрями праці. Конгрес закінчено в неділю 14 червня 1964 р. о год. 4:30 по полудні.

За Президію Конгресу Ігор Залць, Ньюарк Петро Гаврилюк, Монреаль Секретарі: Наталка Ковальчук, Філадельфія Орися Пашак, Вашингтон Заступники секретарів: Осип Грот, Пікаго Світліана Лудька, Нью Йорк.

Т-во Української Студентської Молоді ім. М. Міхновського Головна Управя поїдомляє, що II СЕМІНАР ПРОБЛЕМАТИКИ ТУСМ-у відбудеться 26 до 29 листопада 1964 року в Домі СУМА при 2457 Вест Пікаго Аве. в Пікаго В програмі Семінару є 7 доповідей та два панелі. Господарем Семінару є ОД Пікаго з участю Осередків: Дітройт, Клівленд, Мінеаполіс, Торонто, Монреаль, Вашингтон, Ньюарк, Філадельфія.

Головний редактор: Християн Кульчицька 842 Норт 24 Вулиця Філадельфія, Па. 19130

## ДО ПРОБЛЕМИ ОРГАНІЗОВАНОСТІ УКРАЇНСЬКОГО СТУДЕНТСЬКОГО ЖИТТЯ

„Щасливі ті, що бачать перед собою освітлений шлях до великої ідеї“.

Від початків людства люди передають свій досвід наступним поколінням. Передача ідейного змісту свого життя. Передає нам його наша попередня генерація. Вогонь цього передавання ємо-лоскіну палає в наших серцях і на чужині. Але жиди, люють наш залп і ми, мой з сиринком в руці, шукаємо за новими дороговказами. Хоч обережно ідемо, зупинитися не можемо, бо зупинка — це смерть, у русі життя.

В сучасних умовах, для нас найголовніша зброя — це знання. І тому наша носія української правди звернена в нашу сторону. А ми тремтимо, простаємо руки, щоб перебратися смолоскип.

Шлях не підкреслений, дороговкази написані чужою мовою. Чи не дивно, що жиди оговортають серце? Наука виробляє швидкість, відкриває нові шляхи. Перебуваючи на чужому терені, наші батьки надіються, що ми, виховані в нових умовах, краще дідемо до нашої правди. Але, вони забувають, що в передачі правди треба передати цілість. Вони забувають, що розум не всіляк спричинити рух, спричинити життя. Розум, беручи під увагу важливі факти, може підіти до пізнання найкращої дороги до даної цілі. До такої цілі людина може ставитися байдуже чи навіть вороже. Тільки цілі, забарвлена почуваннями — сантимиентом, вбирає тієї вартості, що спонукає нас змагати до її досягнення. А якщо почування є світлим розумом, тоді знаходимо свою ідею, до здійснення якої варто змагати.

Жива ідея, це ідеалізм, бо-ідеалізм виходить з глибоких почувань, які є втримані в підсвідомості і які створюють твердий ґрунт у житті людини. Якщо ж мається справа з нашим студентським ідеалізмом? Головною спробою попередньої генерації впитати в життя ідею українському студентству було через організацію молоді. Та сьогодні бачимо, що студентські організації переходять велику кризу, що вони є в небезпеці занепаду.

Коли поставали численні студентські організації, наше суспільство раділо виявляти

## СТОРІНКА ТУСМ

В.Д.

## ПОТРЕБА МОРАЛІ

Передвиборча кампанія, як і завжди, ми були протягом минулих місяців, видивляючись на денне світло трагічних фактів, що в 3-днішних Державах Америки брали тверді етичні засади, на яких можна було побудувати публічну мораль. Під час кампанії часто згадувалося ім'я Вільяма Сол Естеса, Боббі Бейкера та Волтера Дженкінса, як виразників занепаду моральності в керівних урядових колах. Самі ці випадки самі собою багато не свідчили, бо в кожному більшому угрупованні завжди знайдеться слаба одиниця, яка заломиться під тиском життєвих умов. Скандальні повстання з висловлюваннями особами використано більше для політичного ефекту, чим зі щирої журби й турботи над жалюгідним станом публічної моралі, але уважний спостерігач не міг не відчувати, що дискусія над мораллю чи її відсутністю на вершині звернула увагу багатьох людей на далеко глибше, важливішу й боліснішу проблему етичних переконань між населенням країни взагалі. Переступаючи найбільш поширені літературні твори, оглядаючи найновіші і сильно розголоснені продукції з Голлівуду призначені для широких мас, чи театральні твірці подумали для обмеженої групи більш витончених естетично й інтелектуально осіб, треба заявити, що майже в кожному випадку трудно знайти певну вироблену, усталену мораль. Багато з тих новітніх творів людського духа хоч вони намагаються розгортати загально-людську тематику, властиво є цілком аморальні.

Якщо ці твори є свого роду казкою і мірилом, то справді не треба дивуватися, чому в керівних колах бракує суворого, живого відчуття колективності поступати після засад етики. Його бракує в основних клітинах суспільства, в яких виростають і з яких вибираються провідники. Ціле суспільство не дихає, не живе здоровим моральним повітрям, то ж годі надіятися, щоб та чи інша одиниця відчувала потребу поступати згідно з засадами моралі, а з другої сторони, суспільство властиво, як і цінність від своїх провідників цього ані не вимагає, ані навіть не очікує. Мені здається, що коли б сьогодні знайшовся між нами правдиво досконалий чоловік, який кожний квіток свого публічного й приватного життя устигнув би з засадами здорової етики, суспільство — його не визнало б, не оцінювало б, а навіть дуже правдоподібно старалося б його якнайшвидше позбутися, щоб не заколочував „загального порядку“.

Люди, які шире улюбляють над занепадом морального почуття країни, починають призадумуватися дуже поважно, що можна б зробити, щоб удорожити суспільство, а головне поведсти молоде, наростаюче покоління на добру дорогу. Але вже в перших спробах, щось зробити, вони стають переконаними, що це неможливо. Вони хочуть впровадити почуття етики в життя суспільства, — але питання, на яке вони мусять перше собі ясно і недвозначно відповісти: це: якої етики? Коли християнської, то вона не задовольняє жидів, магометанів, буддистів і навіть т. зв. „світських“ людей, розбудованих на природному правопорядку, то вони зустрінуть сильний спротив від великої групи раціоналістів і лібералів, які навіть не хочуть чути про природний закон. Одним словом, в суспільстві американській, яка з історичних і соціологічних причин є різноманітним збором людей з прерізними релігійними, філософськими, традиційними переконаннями, доти не буде одностайної, обов'язкової етики, доки не знайдеться спільний знаменник основ людської моральності. Під теперішню пору знайти такий спільний знаменник неможливо.

Як в такому етично-моральному замінняє в наше становище? Назагал треба сказати, що ми українці знаходимося в дуже несприятливому положенні. Це загально знамо, що наш народ за свідченнями своїх і чужих знавців, та з нашої власної особистої спостережливості до сьогодні задержав здорову християнську мораль. Це може в сьогоднішній бурхливий час є нашим найбільшим над скарбом Глибоке, традиційне прив'язання до твердих, незмінних засад християнської моралі охороняє наших братів в Україні від поголового відступництва в ряди комуністів, дає силу витривалості й психічної перестійності. Для нас це саме прив'язання, яке глибоко вросло в нашу кость, є однією заповукою, що ми особисто і гуртом зуміємо опиратися напором підірваних течій. В щоденному житті, в усіх його видах, ми маємо безліч дуже приманливих нагод піддатися припадкам аморальності суспільства і по короткому наживленню матеріальними добрими, пропасти безслідно. Суспільство, а радше безголовна маса, вічно захоочувана і розхвилювана безпринциповими продавцями земських козюшек, прагне й шораз більше і точне на шляху до збудування для себе тих розкошів все, що могло б стати їм на перешкоді. І так люди без великого болю совісті стають в ряди різних конспіративних клік, кривдять одне одного, холоднокровно використовують слабості другий людей. Ці люди, раз вони самі стали рабами, намагаються інших втягнути в свої ряди. До цього вони вживають винушукання споку. Цих спокук нам годі оминати, бо вони зустрічаються нам на кожному кроці. Але опиратися їм ми можемо — і мусимо — бо ми носимо в собі наш преледний скарб: християнську мораль, впроваджену в багатьох життєвих сущихках нашими предками і батьками.

## ПРОСКТ НАПРЯМНИХ ПРАЦІ

- I. Ідеологічно - політична діяльність:
  1. Подати всім членам головної організації ТУСМ-у та причини його існування, що їх вони повинні собі заставити.
  2. Підготувати докладно план праці для вив